

Titel	Ellens Ark
Tema:	Død, sorg, savn
Fag:	Dansk
Målgruppe:	5. -8.klasse

Bog/e-bog: Rebecca Bach Lauridsen, Høst og Søn/Rosinante og co, 2014

Faglig relevans/kompetenceområder

Mål:

Du ved hvordan du kan leve dig ind i tekstens univers.

Du kan læse med fordobling

Du kan beskrive forskellen på hvad teksten handler om og hvad teksten drejer sig om

Indledning:

Døden er en del af at være til. Vi skal dø,-men først skal vi fødes, -det er begyndelsen og så skal vi dø på et tidspunkt- det er afslutningen. Vi ved bare ikke hvornår den rammer os. Denne tekst inviterer dig ind i det univers og ud igen. Her skal du finde ud af hvordan den kan bruges i dit eget liv.

Bogen beskriver næsten kun triste følelser. Det er godt at snakke om de triste følelser. Nogle gange er det faktisk lettere at tale om dem når de er i en bog. Det er en naturlig del af livet at være trist, bange, angst, ked af det, sørgmodig. Det er ikke let eller det gør os ikke glade, men vi kan ikke komme uden om. Når bogen er læst ved du mere om hvordan det kan være at være trist.

Den første del af Før læsningen handler om at komme ind i emnet døden.

I afsnittet Mens du læser er der to tilgange til bogen, spørgsmålene i overlayet kan bruges uafhængigt af hvilken tilgang du vælger. Efter læsningen: er en række spørgsmål og bearbejdning af stoffet i form af tekstnær analyse, ordstrategi, perspektivering til eget liv. Den sidste del kan fra- eller til vælges. Den handler om illustrator Julie Nords billeder. Her er der en hel verden, man kan fordybe sig i.

Overlayet er opbygget i

Inden- Mens- og efter læsning samt illustrationsspor

Inden- blå

mens - gul

efter-rød

illustration -grøn

Ideer til undervisningen

Ellens ark er både en lyrisk og en episk fortælling. En episk fortælling i lyrisk kortprosa. En sansende fortælling, der kan læses på mange måder.

I denne bog må og skal der stoppes op undervejs for at :undres, tale, diskutere, beskrive og samtale om hvad der sker.

Teksten skal læses med fordobling. Den beskriver broderens død meget nøgternt, set udefra. Kigger man ind i tekstens univers er det et sansemættet sprog og bag det ligger følelserne og lurer. Man bliver nødt til at sætte sig selv i Ellens sted. Det kan godt lade sig gøre, fordi de små situationer er nogle man kender til. Læseren må selv fylde viden ind i tekstens tomme huller og det er det man lærer empati af.

Søren Fanø m fl. blandt andet Peter Høeg beskriver bogen Oplevelse og Nærvær i litteraturundervisningen Kropsscanning i forbindelse med et undervisningsforløb til Ellens ark. Det er værd at inddrage.

Inden du læser:

Læreren præsenterer hvad det er for en bog. Hvordan den er bygget op og hvad emnet er. Det er vigtigt at alle har en bevidsthed om at emnet er død og sorg. Disse spørgsmål kan tages på klassen eller i grupper. Tænk på det kan være grænseoverskridende og svært for nogle elever.

Spørgsmål:

Hvad tror du kommer til at ske, når i ikke længere er levende?

Har I kendt nogen, der er død?

Har I oplevet at miste nogen, familie, kæledyr en ven?

Har i set en døende eller en død?

Fortæl om jeres tanker og oplevelser. LYT til jeres klassekammerater.

Kik på forsidebilledet. Hvad forestiller det? Hvad tænker du når du ser på billedet?

Hvilke følelser kan du sætte på?

Hvad betyder navnet Ellen?

Hvad betyder ark?

Læs bogen med en læsemakker eller i grupper af 3 personer, hvor man skiftes til at læse et kapitel op.

Mens du læser:

Kapitel 1 Læs det.

Det første kapitel hedder Entré. Hvad er en entré og hvorfor tror I bogens første kapitel hedder sådan?

Alle kapitler "næsten" indledes med et enkelt ord, et substantiv. Dette ord er særligt udvalgt, mange af ordene leder til forståelsen af teksten. I skal arbejde meget med de enkelte ord. Der er f. eks ord der har dobbeltbetydninger, nogle er symboler, andre igen beskrivelse af tilstand, nogle ord dækker et begreb osv. Alle ordene "næsten" er substantiver. I overlayet er der opgaver til mange af ordene.

Læsemåder:

Forslag 1

I kan gribe bogen labyrintisk an. Den behøves ikke læses i rækkefølge. Det vil sige I hver især udvælger tilfældige kapitler at læse højt og arbejde med. Tværtimod får man noget andet ud af den, hvis man læser i vilkårlig rækkefølge. Det pirrer nysgerrigheden.

Hvert kapitel har et budskab. Når I har læst et kapitel snakker I sammen om hvad der ikke stod. Hvad fortæller kapitlet.

Beskriv hvert kapitel med højst to sætninger om det, der ikke stod i teksten. Knyt evt. en emoji til kapitlet, der beskriver kapitlets følelser

Forslag 2

Læs bogen i korrekt rækkefølge. Læs skiftevis et kapitel højt for hinanden. Efter I har læst to - tre sider/kapitler op stopper I og snakker om dem.

Hvad stod der og hvad er der sket. Hvad blev der fortalt?

Hvad betyder det og hvilke følelser er i spil?

Giv hvert kapitel en emoji. Ikke som hvad I synes om det, men hvilken følelse der blev beskrevet.

Beskriv hvert kapitel med højst to sætninger om det, der ikke stod i teksten.

ordstrategi:

I denne bog er ordene ikke mange. Ordene er udvalgt med omhu. Du skal læse rundt om ordet. Hvert kapitel har en titel i de fleste kapitler er det kun ét ord. De fleste er et substantiv.

Udvælg de ord du synes er spændende. Er der noget særligt ved ordene?

Hvorfor har forfatteren valgt den slags ord? Der er gengangere, hvorfor tror du der er det?

Inddel titelordene i kategorier: benævnelser, madvarer, steder, begreber, ugedage, osv.

Find på dine egne kategorier.

Er der nogle kategorier der er mange ord i?

Efter du har læst:

Skriv for dig selv en refleksion over bogens tema og hvordan den formidler det. Du kan skrive det som en anmeldelse af bogen.

Brug kapiteloversigten til at lave et en rangliste over udvalget af substantiver. Udvælg 5 ord du synes særligt godt om eller som er særligt godt udvalgt. Begrund dine valg.

Hvilke følelser kommer i spil. Hvordan har du det efter du har læst bogen? Beskriv hvordan sorg kan udmønte sig. Tal sammen i grupper eller skriv en lille tekst om sorgens væsen.

Man kan, når man læser bogen nærmest se billeder for sig.

Udvælg et af de kapitler, du kan huske allerbedst og beskriv det billede/film du har inde i hovedet.

Lav en illustration til et af kapitlerne. Illustrér det ved at lave en collage af ugeblade eller billeder fra nettet. Tegne selv, stillbillede med dine klassekammerater, byg det i lego osv.

Skriveøvelse.

Du skal lave en lille skriveøvelse. Titlen skal være navnet på en madvare. Vælg en følelse du skal beskrive uden at nævne den og ved at beskrive en situation hvor du inddrager din madvare.

Illustration

Forsideillustrationen er en del af et værk. "Illustration for a lost tale"

Undersøg Julie Nords værker på hendes hjemmeside

<https://www.julienord.dk/Dansk.html>

Er der andre værker der kunne bruges som forside?

Hvilken stemning er der over Julie Nords malerier

Illustrationerne kan nærmest også betegnes som lyriske. Udvælg et af malerierne og lave en lyrisk tekst til. Digt eller kortprosa form.

Supplerende materialer

Ellens Ark findes både som papirbog og som e-bog

Illustrator Julie Nords hjemmeside

<https://www.julienord.dk/Dansk.html>

Den labyrintiske læseform samt måden at snakke om ord. Kan også bruges på Bent

Hallers bog Grænsebørn

<http://absalon.mitcfu.dk/CFUEBOG1066272>